

Rósa kijelentette, hogy ő semmi körülmények között nem vállalhatja el a jelöltséget. Itt nem fejtheti ki részletesen azokat az okokat, amelyek benne ezt a megmáshatatlant elhatározást megértették. Mindig a köznek szentelte életét és nagyon rosszul esik neki, hogy nem teljesítheti a választók kívánságát. Mindig rendelkezésére állott a polgároknak és rendelkezésére fog állani a jövőben is.

Ismét lelkesen megéljeneztek Rósát, aki még bejelentette, hogy Pálffy József dr levelet intézett hozzá, amelyben azt írja, hogy nem vállalhatja el a többiek részéről neki följánlott jelöltséget, mert fivére a Gerliczy-pártnál nagyon ekszpónált szerepet tölt be és ez őt feszélyezi. Több kombinációról lehetne még szó, azonban legmegfelelőbb megoldásnak azt találja, ha a szegedi nemzeti munkapárt Návay Tamást lépteti föl.

Többek hozzászólása után elhatározta a bizottság, hogy Návay Tamást ajánlja az esti pártértekezleten jelöltnek és erről a határozatáról táviratban értesíti Jeszenszky Sándor államtitkárt is.

Návay Tamás jelölése.

Zsufolásig megtelt péntek este hat órakor a Tisza-szálló kisterme, ahova a munkapárt végrehajtó-bizottsága értekezletre hívta össze a párttagokat. A *Délmagyarország* rendkívüli kiadásából mindenki értesült már arról, hogy Jeszenszky Sándor államtitkár Návay Tamást ajánlotta hivatalos jelöltnek s az impozáns, egyhangu párthatározat, a végső döntés tudata megnyugtatóan hatott a lelkekre, amelyek most már belenyugodtak abba is, hogy Rósa Izsó dr semmi áron sem akarja elfogadni a följánlott jelöltséget.

Pontban hat órakor nyitotta meg az értekezletet Rósa Izsó dr elnök s a következőket mondotta:

— Tisztelt Uraim! Tegnap értekezletünk azzal végződött, hogy a végleges jelölést felfüggesztettük s mára halasztottuk. A tegnapi értekezlet után sürgönyileg fordultam Jeszenszky Sándor államtitkár urhoz. Kérve őt, hogy lehetőleg ma délutánig tudassa az ő elhatározását, mert tekintve a tisztelt választópolgárok nyugtalankodását, türelmetlenségét s a választási mozgalom időbeli rövidségét, szükséges, hogy minél előbb konkrét megállapodás jöjjön létre. Még mielőtt sürgönyöm fölértkezett, ma reggel levélbeli értesítést kaptam, mely valószínűleg tegnap adódott föl s amely bizonyos jelölt nevét hozta tudomásomra, akinek személye általános körben rokonszenvre talál. S a végrehajtó-bizottság arra az elhatározásra jutott, hogy az ő jelölésében állapodik meg, ezt bejelenti és az értekezlet szíves hozzájárulását kéri. Szarvady Lajos elnök ur lesz szíves a végrehajtó-bizottság javaslatát kifejezni, méltóztassék jóindulattal meghallgatni.

Röviden, lendületes szavakkal fejtette ki a javaslatot Szarvady Lajos, jelölésre ajánlva Návay Tamást.

— A szegedi munkapárt — ugymond — döntő határozatot hozott, érett megfontolás és minden körülmény mérlegelése után, egyhangulag. Milyen szempontok vezették a végrehajtó-bizottságot? Szeged város első kerülete jelöltjének a nemzeti munkapárt elvei alapján, a hatvanhetes politikai alapon kell állnia és zászlójára kell írva lennie a fokozatos haladásnak, igaz hazafiságnak és legyen áthatva liberális szellemmel. (Ugy van!) Tekintettel voltunk arra, hogy a jelöltnek európai műveltsége, tudása legyen és asszimiláló ereje, melylyel széttagolt pártunknak és társadalmunknak összetartó kapcsává lett. Ilyen férfiú Návay Tamás csanádmezei földbirtokos, kiváló hazánkfi.

Viharos éljenzés támadt, mikor az elnök ezt a nevet kimondta s a lelkes tüntetés

percekig tartott. Csak az óváció lecsillapodásával folytathatta Szarvady Lajos beszédét:

— Azon családból származik ő, mely ősidőktől fogva a hazafiság erényeivel tündökölt s amelynek tagjai a múltban és a jelenben mindig Szeged város támogatói voltak. Kérem önöket, hogy e jelölt nevét lobogójukra írva, kövessék és vigyék győzelemre a lobogót. Éljen Návay Tamás képviselőjelöltünk!

Ujból fölharsant az éljenzés. Balassa Ármin dr, a végrehajtó-bizottság tagja emelkedett szólásra:

— Tisztelt elnök ur volt szíves elmondani azokat az okokat, melyek arra birták a nemzeti munkapárt végrehajtó-bizottságát, hogy Návay Tamást a jelöltségre ajánlja. Nekem az elnök ur ezen ajánlása után alig marad más mondani valóm, mint ezt: meg vagyok győződve, hogy Szeged város első kerületének minden komolyan gondolkodó polgára a tiszta demokratikus fölfogás híve s mert ezen elvek érdekében való mozgalomra már csak négy napunk van, ezt mindenki fáradhatatlan munkára használja föl, hogy lobogónkat diadalra juttassuk. Ezenfelül még az a mondani valóm, hogy a végleges jelölés előtt való hosszas vajudásnak nem az volt az oka, mintha a szegedi nemzeti munkapárt végrehajtó-bizottsága nem lett volna tisztában, hogy milyen jelöltet kell elének állítani, hanem a körülmények szerencsétlen alakulásai. Így csak hosszas tárgyalások után tudott megállapodni olyan személyben, akinek karaktere, multja, liberalizmusa megnyugtathatta az egész pártot.

Ma úgy áll a helyzet, hogy mióta Szeged első kerületének polgársága alkotmányos jogait gyakorolja, soha még így élére nem volt állítva. Olyan kérdéseket vetettek föl ok nélkül, miket Szeged polgársága soha meg nem tűrt. Ma úgy van beállítva a dolog, mintha a párt szét lenne tagolva s hogy az egyesülés nem lehetséges. Ezt dobták föl azok, akik egérutat vettek s akiknek munkája következtében, mint hallom, már a templomokban is politikai tendenciák érvényesülnek, nehogy a mi liberalizmusunk érvényesülhessen. Mi tisztában vagyunk azokkal a kérdésekkel, melyek a parlamentet is foglalkoztatják s amely veléltások most itt Szegeden is felütöttek fejüket. Pedig épen itt Szegeden, Szeged első kerületében kell kidomborodnia annak, hogy ez a kulturális, egyetemkérő város modern, tisztult, szabad fölfogásban él s elutasít minden olyan törekvést, mely a nemzet testébe a felekezeti széttagolódást akarja belevinni. Egyeknek kell lennünk a munkában, hazaszeretben s egymásnak felekezeti különbség nélkül való megbecsülésben. (Éljen! Ugy van!)

Návay Tamás személyében olyan jelöltet kaptunk, akinek jelölését minden művelt ember lelkesedéssel fogadja s mint egyik választópolgára a kerületnek, szívem lelkesedésével, melegevel üdvözlöm Návay Tamást! (Éljen! Éljen!)

Rósa Izsó dr ezután kimondotta a gyűlés végső határozatát:

— Azon helyeslések után, melyek az elnök ur és Balassa Ármin kartárs ur fölszólalását kísérték, azt hiszem, kimondhatom határozatul, hogy a szegedi nemzeti munkapárt a város első kerületében Návay Tamást urat hivatalosan jelöli képviselőnek.

Örömmel adok kifejezést, hogy ilyen egyhanguan méltóztattak megállapodni, s arra kérem az urakat, hogy azt a barátságot, tiszteletet, lelkesedést, melylyel a mozgalmak kezdetén személyem iránt voltak kegyesek viseltetni, ruházzák át Návay Tamás urra s ugyanazzal a lelkesedéssel csoportosuljanak az ő zászlaja köré, mint amely az én személyem iránt kifejezésre jutott. Miután személyemben a leküzdhetetlen akadályok megszüntek, a mai értekezlet eredménye megkimél a valási villongásoktól s a társadalmi rend megbomlásától, s megadja azt a nyu-

galmat, amely nélkül nem boldogulhatunk s a köz java nem fejlődhetik.

Legyenek szívesek ezt a zászlót, melyet isten segítségével kibontottunk, követni s ha valódi liberális hevit a választópolgárokat és különösen az első kerület intelligens polgárait, kétségtelenül diadalra is fogják vinni.

Értesitem a tisztelt urakat, hogy utólagos jóváhagyásuk reményében az elnökség táviratot intézett Návay Tamáshoz, vajjon megengedi-e a jelölését? Erre még válasz nem érkezett, de mert Jeszenszky államtitkár ur egyenesen maga hívta föl figyelmünket az ő személyére, nem kételkedünk, hogy a válasz kellemes és kedvező lesz.

Azzal, hogy őt itt képviselőnek jelöltük, még nem fejeztük be eljárásunkat, mert először is a rend úgy hozza magával, hogy küldöttség kérje föl Návay urat a jelöltség elfogadására. Közölnöm kell még, hogy a miniszterelnöki államtitkár urat már avizáltuk, hogy a határozat előreláthatólag így fog alakulni, ahogy alakult s kértük, legyen szíves kieszközölni Khuen-Héderváry Károly gróf hozzájárulását ahhoz, hogy hivatalosan elismerje jelöltnek Návay Tamást. Most mindenesetre kijelöljük azokat az urakat, akik küldöttségileg keresik föl Návay Tamást akár Szegeden, akár otthonában. Erre a következő urakat kérem föl: Ujj József dr, Csányi Károly, Csonka Ferenc, Gál Kálmán, Keglovich Emil, Kovács János, Kovács József dr, Pisztor Egon dr, Vajda Manó. (Helyeslés.) Ami a mai határozatot illeti, azt a párt összes tagjaival ratifikáltatni óhajtjuk, de erre időt még nem állapíthatunk meg. Gondunk lesz rá, hogy a hírlapok útján mindenről kellő időben értesüljenek a tisztelt párttagok.

Mikor az elnök megköszönte a párttagok megjelenését és egyhangu határozatát, a megjelentek „Éljen Rósa Izsó!” kiáltásban törtek ki és meleg ovációban részesítették szeretett pártelnököket.

Gerliczy Ferenc érkezése.

A délelőtti órákban apró cédulákon tudatta a Gerliczy-párt vezetősége a párt tagjaival, hogy Gerliczy Ferenc báró délután hat órakor érkezik meg Budapestről és a párt ünnepélyesen kívánja őt fogadni. Délután félhat ótákor mintegy százötven ember ötven kocsival zászlók alatt vonult ki az állomásra, ahol a gyorsvonattal érkező bárót az időközben a pályaudvaron háromszázra szaporodott tömeg lelkesen megéljenezte.

Pálffy Dániel intézett üdvözlő beszédet Gerliczy Ferenc báróhoz. Nem mulaszthatja el a szegedi polgárság az alkalmat — mondotta — hogy ne üdvözlje Gerliczy Ferenc bárót lelkesedéssel és igaz rokonszenvvel akkor, amikor először lép mint Szeged első kerületének országgyűlési képviselőjelöltje ennek a városnak a földjére. Arra kéri a bárót, hogy annál az elhatározásánál, amelylyel a följánlott jelöltséget elfogadta, maradjon meg.

A beszédet a körülállók megéljeneztek. Ezután Gerliczy Ferenc báró intézett beszédet az emberekhez.

— Nem érdemlem meg — mondotta — ezt a kitünő figyelmet, amely engem szívem mélyéig meghat. Erre eddig nem szolgáltam rá, de a jövőben minden törekvésem az lesz, hogy úgy az egyesek, mint a város javát szolgáljam és előmozdítsam. Az öröm mellett lelkemet némi keserűség is tölti el azért, mert a munkapárt egységébe egy kis disszonancia is vegyül, amelyet mesterségesen szítottak és rosszakarattal támogattak. Ha sikerül megszereznem az első kerület mandátumát, akkor — meg lehetnek róla győződve — minden törekvésem oda fog irányulni, hogy ez a félreértés a párt kebelében megszűnjék, hogy helyre álljon az egyöntetűség és testvériség, mert egy politikai irányzat két irányban nem haladhat. Kérem, hogy a jövőben is tartsák meg higgadságukat, nyugalmukat és ne társanak attól, amelyet